

УДК 94 (477) :354.31

Зозуля Євген Вікторович, доктор юридичних наук, доцент (*Донецький юридичний інститут МВС України м. Кривий Ріг*)

ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ МІГРАЦІЇ (ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ)

У статті проаналізовано окремі історико-правові аспекти формування державної міграційної політики України, діяльності органів внутрішніх справ щодо участі в реалізації міграційної політики України, а надто у сфері протидії незаконній міграції. Здійснено дослідження формування нормативно-правової бази, визначення місця й ролі структурних підрозділів МВС у реалізації завдань на цьому напрямку їх діяльності. Розглянуто напрямки вдосконалення роботи органів внутрішніх справ із посилення ефективності міграційного контролю, запропоновано окремі заходи на законодавчому та інституційному рівні для підвищення ефективності державної політики у сфері управління міграцією та державними кордонами України.

Ключові слова: міграційна політика, діяльність ОВС, протидія незаконній міграції, регулювання міграційних процесів, реформування МВС України.

Постановка проблеми. Набуття українською державою незалежності мало результатом необхідність розв'язувати абсолютно нове завдання – регулювання міграційних процесів. Це зумовлено тим, що впродовж усіх років незалежності Україна активно залучається до вирішення світових міграційних проблем. Із одного боку, її територією пролягають шляхи незаконних мігрантів із країн СНД, Азії та Африки, які прямують до країн Західної Європи; з іншого, – щороку кілька мільйонів українців від'їздять за кордон на заробітки.

Україна посідає ключову позицію на карті європейської міграції. Щороку Україною рухаються значні міграційні потоки як країною походження, транзиту та призначення. Транзитні потоки хоча й зменшилися у зв'язку з упорядкуванням як українських, так і кордонів країн-сусідів, нелегальна міграція зі Сходу в Україну та її територією на Захід усе ж зростає. За даними Державної міграційної служби України, кількість іноземців, які тимчасово проживають в Україні, становить 53,4 тис. осіб, серед яких більше 7 тис. – трудові мігранти. Водночас слід зауважити, що через нелегальну міграцію справжні розміри трудової міграції в Україні можуть значно перевищувати офіційні показники [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналізуючи стан вивчення проблеми протидії нелегальній міграції необхідно зазначити, що окремі її аспекти вже були предметом наукових студій вітчизняних і зарубіжних науковців, серед яких В. Андрієнко, О. Бандурка, О. Брайчевська, С. Бритченко, О. Кузьменко, О. Малиновська, А. Мацько, В. Новік, В. Олефір, О. Піскун, Н.Победа, О.Позняк, І. Прибиткова, Ю. Римаренко, В. Суботенко, Ю. Тодика, С. Чехович, Ю. Шемшученко, М. Шульга, О. Хомра та ін. Водночас бракує ґрунтовних досліджень процесу участі правоохоронних органів нашої держави у реалізації міграційної політики, визначення місця й ролі передусім все органів внутрішніх справ України в цьому важливому напрямку його діяльності. Таким чином, зазначена проблема є актуальною і заслуговує на більш серйозну увагу з боку українських науковців.

У пропонованій статті ми обрали **за мету** проаналізувати окремі аспекти діяльності органів внутрішніх справ щодо участі в реалізації міграційної політики України, що дозволить визначити подальші напрями удосконалення їх діяльності за зазначеним напрямом відповідно до здійснюваної реформи МВС України.

Виклад основного матеріалу. Розпочинаючи безпосереднє висвітлення проблеми зазначимо, що розпад СРСР у грудні 1991 року спричинив глибокі соціо- і геополітичні зміни. Насамперед, вони набули вираження у

започаткуванні нових державних утворень у політичному просторі колишнього СРСР. Із набуттям незалежності одним із чинників, який протягом всього періоду становлення України як незалежної держави суттєво впливає на зростання злочинності й постає провокативно-конфліктогенним фактором у соціальній, політичній та інших сферах суспільного життя української держави, стала нелегальна міграція. При цьому необхідно зазначити, що українська політична система до 1993 року не мала ні нормативної бази, ні концепції державної міграційної політики з чітко визначеними цілями і завданнями, ні системи органів державної влади, які адекватно відповідали би сформованій після розпаду СРСР суспільно-політичній ситуації.

Варто зазначити, що після здобуття незалежності розпочалося створення нормативно - правового поля регулювання міграційних процесів. Уже в Декларації про державний суверенітет (п.5 розд. ІV) було заявлено, що Україна регулює імміграційні процеси [2].

За часів незалежності було сформовано правову базу міграційної політики України, базис якої становлять Конституція України, Закон України «Про імміграцію» (2001 р.), Закон України «Про громадянство України» (2001 р.), Закон України «Про приєднання України до Конвенції про статус біженців та Протоколу щодо статусу біженців (2002 р.), Закон України «Про Державну прикордонну службу України» (2003 р.) та «Про внесення змін в деякі законодавчі акти в зв'язку з прийняттям Закону «Про Державну прикордонну службу України» (2003 р.), Закон України «Про свободу пересування і свободу вибору місця проживання в Україні» (2003 р.), Закон України «Про основи національної безпеки України» (2003 р.), Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» (2011 р.), Закон України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту (2011 р.), Закон України «Про зайнятість населення» (2012 р.).

Механізмами реалізації цих законів стали численні постанови уряду, якими було врегульовано окремі питання міграційної політики держави. За висновками міжнародних експертів, Україна сформувала ліберальне міграційне

законодавство. Також необхідно відзначити, що Міжнародна організація з міграції оцінила українське законодавство як одне з найрозвиненіших на теренах СНД [3].

При цьому необхідно вказати, що міграційна політика та міграційне законодавство ніколи не були пріоритетними напрямками роботи українських урядів. Саме тому формування міграційного законодавства відбувалося радше на підставі тиску зовнішніх чинників, аніж свідомого українського бачення розвитку міграційної політики. Такими зовнішніми чинниками переважним чином слід вважати політику країн Євросоюзу, спрямовану, по-перше, на обмеження зовнішньої легальної міграції з країн СНД, а подруге, – на жорстку політику протидії незаконній міграції, в числі іншого з України. Саме вимоги ЄС щодо посилення охорони кордонів, боротьби з транзитною нелегальною міграцією та небажання врегулювати двосторонні процеси перебування українських заробітчан у країнах Європи переважним чином зумовили тенденції розвитку законодавства та інститутів, що його реалізують [4, с.16].

Водночас варто вказати, що з часу здобуття незалежності міграційна політика слідувала за подіями, реагувала на них, а не була результатом детального вивчення ситуації та пошуків оптимальних методів досягнення цілей [5, с.83]. Зрештою, за весь період становлення та розвитку незалежної держави органи державної влади так і не спромоглися прийняти нормативний документ, який би заклав підвалини міграційної політики України.

Тільки 16 лютого 2010 року Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про Концепцію державної міграційної політики» [6], яку було схвалено Указом Президента України 30 травня 2011 р.[7]. Концепція визначає напрями, стратегічні завдання державної міграційної політики України, принципи і пріоритети діяльності державних органів у сфері міграції, напрями вдосконалення її законодавчого та інституціонального забезпечення, а також механізми реалізації Концепції.

З метою забезпечення вивчення та врахування думки громадськості та дотримання вимог абзацу третього пункту 3 Порядку залучення громадян до

формування та реалізації державної політики, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 6 січня 2010 року, Міністерство юстиції оприлюднило з 10 серпня 2010 року на сайті Міністерства юстиції проект Закону України «Про Концепцію державної міграційної політики» (далі – проект). Проект було розроблено Міністерством юстиції на виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 червня 2007 року «Про напрями державної міграційної політики України та невідкладні заходи щодо підвищення її ефективності», уведеного в дію Указом Президента України від 20 липня 2007 року за № 657.

Розроблення проекту мало причиною відсутність концептуального визначення державної міграційної політики, принципів діяльності державних органів у сфері управління міграційними процесами, стратегічних цілей, завдань і стандартів із забезпечення реалізації прав людини, що, зрештою, не дає змоги підвищити ефективність протидії явищам, що становлять загрозу національній безпеці – незаконній міграції, загостренню демографічної кризи, впливу за межі території України її працівників інтелектуальної сфери та висококваліфікованої частини працездатного населення. Прийняття закону «Про Концепцію державної міграційної політики» дозволило б узгодити діяльність державних органів відповідно до концептуального документа, яким будуть передбачені єдині принципи, стратегічні цілі, завдання, стандарти із забезпечення прав і свобод людини у сфері державної міграційної політики.

Однак, закон так і не був прийнятий, що, за висновками міжнародних експертів, стало на заваді подальшому розвитку законодавства, а надто розвитку необхідних країні інституцій.

Характеризуючи організаційні напрями забезпечення ефективного управління міграційними потоками, необхідно зазначити, що у 1993 р. для координації зусиль різних відомств у галузі міграції, повернення депортованих, біженців було створено Міністерство України у справах національностей і міграції (у наступному Державний комітет), який став центральним органом державної влади і на який безпосередньо були покладені обов'язки з

розроблення і реалізації міграційної політики держави. Органи міграційної служби, підпорядковані Держкомітету й одночасно місцевій владі, було створено 1994 року.

Однак одним із найбільш складних питань у сфері державної міграційної політики, що так і не отримало розв'язання і досьогодні, є проблема різних відомчих підходів до розгляду міграційних питань. Протягом усього періоду розвитку України як незалежної держави питання координації міграційної політики неодноразово делегувалися від одного органу до іншого.

МВС України впродовж усього періоду своєї діяльності як правоохоронного органу незалежної держави бере активну участь у реалізації державної політики боротьби з нелегальною міграцією, є державним органом, який постає одним із суб'єктів протидії нелегальній міграції.

Важливість цього напрямку діяльності органів внутрішніх справ нашої країни зумовлена тим, що неупорядкованість міграційних процесів, вплив закордонного криміногенного елемента, окремих фінансово-промислових груп, зацікавлених у дестабілізації в нашій країні, ослаблення з причин об'єктивного і суб'єктивного характеру контролю за в'їздом і перебуванням на території України іноземців та осіб без громадянства, зокрема держав ближнього зарубіжжя, спричиняє посилення негативних змін у криміногенній обстановці на території нашої держави. На теренах України іноземці та особи без громадянства дедалі частіше вчиняють різного роду правопорушення і злочини, створюють нові або вступають у вже наявні організовані злочинні групи. Спостерігається підвищений інтерес міжнародних злочинних угруповань у плані переміщення їх діяльності на територію України та освоєння тут високорентабельних сфер кримінального бізнесу. Особливе значення має питання незаконного проникнення на нашу територію іноземців та осіб без громадянства [8].

Нині робота з мігрантами будується переважно в напрямку протидії нелегальній міграції. Згідно з рішенням уряду визначено, що координувальну роль у реалізації державної політики у сфері міграції покладено на МВС. До

того ж, надзвичайно актуальним завданням є участь МВС України у зміцненні безпеки на нових східних кордонах ЄС. Це пов'язано з тим, що за умов сучасного східного розширення Європейського Союзу упродовж відбулося формування нового міжнародного кордону між Європейським Союзом і Україною. Це потребує розвитку нового формату відносин у «триєдиній» площині відносин: Україна – ЄС – держави-сусіди України (насамперед Польща, Словаччина, Угорщина).

Характеризуючи історію розвитку нормативно-правової бази, яка забезпечує цей напрямок діяльності органів внутрішніх справ України, щонайперше необхідно вказати на Закон України «Про міліцію». Відповідно до вимог цього закону, міліція на той час була зобов'язана контролювати додержання громадянами та службовими особами встановлених законодавством правил паспортної системи, в'їзду, виїзду, перебування в Україні і транзитного проїзду її територією іноземних громадян та осіб без громадянства [9]. Органи внутрішніх справ також здійснюють розшук іноземних громадян та осіб без громадянства, які ухиляються від виконання встановленого порядку реєстрації та порушують правила перебування в Україні.

Також за часів незалежності було прийнято низку відомчих нормативних документів, якими було врегульовано окремі питання на цьому напрямку діяльності відповідних підрозділів МВС України і які становили на той час єдиний перелік заходів щодо боротьби з нелегальною міграцією в Україні.

Також у межах своєї компетенції постійною роботою з виявлення нелегальних мігрантів займалися підрозділи кримінальної міліції, міліції громадської безпеки МВС України, дільничні інспектори, котрі були зобов'язані контролювати дотримання правил проживання іноземними громадянами і виявлення нелегальних мігрантів. Особливе місце в системі служб, що займаються боротьбою з нелегальною міграцією, посідала ДАІ та органи внутрішніх справ на транспорті, обов'язком яких було виявлення

мігрантів, що нелегально переміщуються автомобільним, залізничним та іншими видами транспорту територією України.

Однією з нагальних проблем, вирішення якої дозволило би суттєво поліпшити стан боротьби з нелегальною міграцією, є створення єдиної міграційної служби. Про необхідність створення міграційною служби, в якій були б зосереджені основні питання міграційної політики, йдеться від початку перемовного процесу між Україною та ЄС у рамках Угоди про Партнерство і Співробітництво у розділі «Юстиція та внутрішні справи» [10]. До зазначеного додамо, що в Цільовому плані Україна – НАТО на 2006 рік Україна зобов'язалася прийняти закон про створення єдиної міграційної служби [11]. До того ж, у плані дій ЄС у сфері юстиції та внутрішніх справ стосовно України у 2006–2008 роках це питання визначено однією з основних цілей підрозділу «Міграція та притулок» [12]. У рамках плану визначалася і можливість широкої технічної допомоги Україні в разі такої реформи. У Цільових планах співробітництва Україна – НАТО впродовж останніх трьох років це питання було одним із головних зобов'язань України.

У 2009 році виникли інституційні та концептуальні засади для формування та здійснення ефективної міграційної політики. Уряд почав робити кроки, про необхідність яких роками зазначали експерти. 24 червня 2009 року уряд постановою за № 643 створив Державну міграційну службу України (ДМСУ) на базі Державного департаменту у справах громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб [13]. Цією постановою також було затверджено Положення про ДМСУ, яке визначило основні функції, завдання та повноваження цього органу. Певна частина повноважень ДМСУ безпосередньо стосувалася протидії незаконній міграції, контролю за дотриманням законодавства про правовий статус іноземців і виконання угод про реадмісію. Також уряд змінив обсяг функцій МВС, пов'язаних із протидією незаконній міграції, що безпосередньо передбачені для органів внутрішніх справ законами України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», «Про міліцію», поклавши їх постановою на ДМСУ.

Однак протистояння уряду, парламенту і Президента за часів правління «помаранчевої команди» призвело до того, що де-факто створена урядом Державна міграційна служба де-юре так і не отримала інституційної та законодавчої бази для свого повноцінного функціонування. А створення служби поза Міністерством внутрішніх справ України та без відповідних законодавчих змін викликало нові проблеми в міграційній сфері.

Це стало однією з причин того, що Кабінет Міністрів України урядовою постановою від 7 липня 2010 р. за №559 «Деякі питання державного управління у сфері міграції» з метою оптимізації системи державного управління у сфері міграції зупинив ліквідацію Державного департаменту у справах громадянства, імміграції і реєстрації фізичних осіб, а також ліквідував Державну міграційну службу [14].

Адміністративна реформа, проведена в грудні 2010 року, частково вирішила проблемні питання щодо регулювання міграційних процесів у державі. Саме Указом Президента України № 1085 від 09.12.2010 р. було знову створено окремий державний орган – Державну міграційну службу України (далі – ДМС України) [15]. У квітні 2011 року, Указом Президента України від 06.04.2011 № 405/2011, затверджено Положення про Державну міграційну службу України, яким визначено основні завдання, функції та повноваження ДМС України [16].

У серпні 2014 року, Постановою Кабінету Міністрів України №360 від 20.08.2014р, затверджено нове Положення про Державну міграційну службу України. Відповідно до Положення Державна міграційна служба України (ДМС) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ і який реалізує державну політику у сферах міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів [17].

На сучасному етапі розвитку нашої держави діяльність єдиної міграційної служби дає змогу вирішити такі проблеми контролю над нелегальною міграцією як скоординований міжвідомчий контроль за в'їздом, перебуванням іноземців та осіб без громадянства в Україні та їх своєчасним виїздом за межі території держави, налагодження належного механізму обміну інформацією між МЗС, МВС та Адміністрацією Держприкордонслужби про осіб, яким видано візи на в'їзд до України, які в установленому порядку прибули і зареєструвалися в пунктах пропуску через державний кордон України, а також про осіб, яким заборонено в'їзд до України.

На наш погляд, необхідно зважити на думку міжнародних експертів, які вважають, що нині найефективнішим чином функціонування ДМС України можливе у складі МВС як органу урядового управління, а не центрального органу виконавчої влади. Це дозволило би уникнути суперечок щодо можливостей міграційної служби застосовувати повноваження, властиві правоохоронним органам у системі органів внутрішніх справ. Та й організація взаємодії – внутрішньої в системі міністерства, і зовнішньої через міністра з іншими міністерствами та відомствами – могла бути в такому випадку набагато ефективнішою.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином аналіз вищевикладеного матеріалу дає підстави для таких висновків: щоб вибудувати ефективну міграційну політику в Україні, необхідні докорінні законодавчі та інституційні зміни. На сьогоднішній день в Україні відсутній законодавчий акт, який би відображав засади державної політики з цього питання, без якого неможлива цілеспрямована і перспективна державна міграційна політика як така. Відтак необхідно доопрацювати та прийняти Закон України «Про Концепцію державної міграційної політики», що дозволить на законодавчому рівні визначити засади державної міграційної політики України та напями її реалізації. Прийняття закону дозволить забезпечити ефективність державного управління міграційними процесами, зміцнення національної безпеки, інтеграції до загальноєвропейського міграційного законодавства, запобігання

виникненню неконтрольованих міграційних процесів та ліквідації їх наслідків, соціальний і правовий захист громадян України, які перебувають за кордоном, створення умов для безперешкодної реалізації прав, свобод, законних інтересів, і виконання обов'язків мігрантами.

Крім того слід погодитись з думкою вітчизняних науковців про необхідність прийняти Закон України «Про Державну міграційну службу», в якому визначити правові основи організації та діяльності Державної міграційної служби України, її функції та повноваження.

На інституційному рівні найважливішим завданням залишається реформа Міністерства внутрішніх справ України, вдосконалення системи управління міграційними потоками в одній управлінській системі, що дасть можливість нашій державі ефективніше протидіяти нелегальній міграції та виконувати норми міжнародних договорів у цій сфері.

Список використаних джерел:

1. Кравченко В. Г. Адміністративно-правове регулювання трудової міграції в Україні : дисс. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Кравченко Володимир Григорович. – К., 2015. – 220 с.
2. Декларація про державний суверенітет України // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1990. – № 31. – Ст.429.
3. Регулирование миграции в странах СНГ: законотворчество и трансграничное сотрудничество // Открытый форум МОМ. – 2002. – Спецвып. № 3. – С.1.
4. Координація міграційної політики України: уроки Польщі: [Документ] / Інститут справ публічних; Варшава, Міжнародний центр перспективних досліджень. – Київ, 2006. – 55 с.
5. Малиновська О. Основні засади міграційної політики України та майбутні сценарії розвитку / О. Малиновська. Міграція і ринки праці Польщі та України: Warsaw. – 2003. –382 с.

6. Проект Закону про Концепцію державної міграційної політики / Верховна Рада України: Реєстрація від 16.09.2009 № 5085-1; Сесія реєстрації: 5 сесія VI скликання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gska2.rada.gov.ua/pls>.

7. Про Концепцію державної міграційної політики : Указ Президента України від 30.05.2011, № 622/2011[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/622/2011>

8. Аносенков А.А. Деякі питання боротьби з нелегальною міграцією / А.А. Аносенков // Південноукраїнський правничий часопис. – 2009. – № 1. – С. 153-154.

9. Про міліцію: Закон України // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 4. – Ст. 20.

10. Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/998_012

11. Про Цільовий план Україна - НАТО на 2006 рік у рамках Плану дій Україна – НАТО: Указ Президента України від 07.04.2006, № 295/2006 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// zakon.rada.gov.ua/](http://zakon.rada.gov.ua/)

12. План дій Європейського Союзу в галузі юстиції та внутрішніх справ: Погоджено на V засіданні Комітету з питань співробітництва між Україною та ЄС 12.12.2001р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mfa.gov.ua

13. Про утворення Державної міграційної служби України: Постанова Кабінету Міністрів від 24.06.2009, № 643 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/643-2009-%D0%BF>

14. Деякі питання державного управління у сфері міграції : Постанова Кабінету Міністрів України від 07.07.2010 № 559[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/559-2010-%D0%BF>

15. Москаль Г. Організаційно-структурні формування системи міграційної політики України / Геннадій Москаль // Віче. – 2013. – № 22. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/3950/>

16. Питання Державної міграційної служби України : Указ Президента України від 06.04.2011, № 405/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/405/2011>

17. Про затвердження Положення про Державну міграційну службу України : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 360 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/360-2014-%D0%BF>

Зозуля Евгений Викторович, доктор юридических наук, доцент (Донецкий юридический институт МВД Украины, г. Кривой Рог)

ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ОРГАНОВ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ УКРАИНЫ ПО РЕАЛИЗАЦИИ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОЛИТИКИ В СФЕРЕ МИГРАЦИИ (ИСТОРИКО-ПРАВОВОЙ АСПЕКТ)

В статье проанализированы отдельные историко-правовые аспекты формирования государственной миграционной политики Украины, деятельности органов внутренних дел относительно участия в реализации миграционной политики Украины, особенно в сфере противодействия незаконной миграции.

Проведено исследование формирования нормативно-правовой базы, определения места и роли структурных подразделений МВД в реализации задач на этом направлении их деятельности. Рассмотрены направления совершенствования работы внутренних дел по усилению эффективности миграционного контроля, сформулированы предложения на законодательном и институциональном уровне для повышения эффективности государственной политики в сфере управления миграцией и государственными границами Украины.

Ключевые слова: миграционная политика, деятельность ОВД, противодействие незаконной миграции, регулирования миграционных процессов, реформирования МВД Украины.

Evgeniy V. Zozulya, Doctor of Law, assistant professor
(Donetsk Law Institute of the Ministry of Internal
Affairs of Ukraine, Krivoy Rog, Ukraine)

ACTIVITIES OF INTERNAL AFFAIRS OF UKRAINE FOR THE IMPLEMENTATION OF STATE POLICY IN THE FIELD OF MIGRATION (HISTORICAL AND LEGAL ASPECTS)

The article analyzes some historical and legal aspects of the formation of the state migration policy of Ukraine, the activities of the Interior regarding the participation in the implementation of the migration policy of Ukraine, especially in the field of combating illegal migration.

It was determined that after gaining independence, one of the factors that throughout the period of formation of Ukraine as an independent state significantly affects the increase in crime and a conflict factor in the social, political and other spheres of public life of the Ukrainian state, began to illegal migration.

A study of the formation of the legal framework regulating migration processes, it was concluded that At the conclusion of international experts, Ukraine has formed a liberal migration legislation.

Characteristics of organizational direction to ensure the effective management of migration flows , addressing the creation of a single State Migration Service.

It is concluded that an effective manner the functioning of the State Migration Service of Ukraine is possible only as part of the Ministry of Interior as a body of government control, rather than the central body of executive power.

Characterized by the place and role of the structural units of the Ministry of Interior in the implementation of tasks in this area of activity. The directions of improving the work of bodies of internal affairs to strengthen the effectiveness of migration control, formulated proposals on the legislative and institutional level to improve the efficiency of the state policy in the sphere of migration and the Ukrainian border management.

Keywords: migration policy, the activities of ATS, combating illegal migration, regulating migration processes, reforming the Ministry of Internal Affairs of Ukraine.

Надійшла до редколегії 15.02.2016